

Fumaarzuur

Voor de behandeling van psoriasis

1. Inleiding

In overleg met uw dermatoloog/verpleegkundig specialist heeft u besloten te starten met fumaarzuur voor de behandeling van psoriasis. Bij psoriasis is de huidvernieuwing op bepaalde plekken als het ware op hol geslagen. De nieuwe huidcellen ontwikkelen zich veel te snel. De huid wordt dikker, raakt geïrriteerd en gaat schilferen. Het gebruik van fumaarzuur leidt uiteindelijk tot een remming van de groei van cellen van de opperhuid, de keratinocyten. In deze folder leest u wat u moet weten over de behandeling met het medicijn fumaarzuur. Deze folder vervangt niet de bijsluiter die bij dit medicijn hoort. Lees de bijsluiter vóór gebruik van het middel goed door. Neem bij eventuele vragen of problemen contact op met de polikliniek dermatologie of uw huisarts.

2. Voor wie is deze therapie geschikt?

Bij hardnekkige en uitgebreide psoriasis is behandeling met medicijnen vaak noodzakelijk. Er wordt dan gekozen voor een behandeling met ciclosporine, methotrexaat of fumaarzuur. Fumaarzuur mag **niet** gebruikt worden door kinderen (onder de 18 jaar), zwangeren en vrouwen die borstvoeding geven. Ook is fumaarzuur in principe niet geschikt voor mensen met hoge bloeddruk, nier- en leverafwijkingen, ernstige maag- en darmklachten.

3. Hoe wordt fumaarzuur voorgeschreven?

Fumaarzuur is in Nederland niet officieel geregistreerd als medicijn. Het wordt vooral in Duitsland gebruikt en op beperkte schaal in Nederland. De tabletten zijn beschikbaar als Skilarence 30 en 120 of Psorinovo 30 en 120. U kunt fumaarzuur krijgen bij uw apotheek. Houd er rekening mee dat de apotheek de medicijnen meestal moet bestellen. Dit duurt een paar dagen. Vraag uw zorgverzekeraar of dit medicijn vergoed wordt. Dit verschilt namelijk per verzekeraar. In de meeste gevallen worden Skilarence en Psorinovo beide vergoed. Voor de vergoeding wil de verzekeraar jaarlijks een artsenverklaring, deze krijgt u van de polikliniek dermatologie.

4. Effectiviteit

Over de effectiviteit van fumaarzuur zijn nog weinig gegevens bekend. Gegevens die wel bekend zijn, kunnen moeilijk met elkaar worden vergeleken. Dit omdat ze voortkomen uit verschillende soorten onderzoeken. Gemiddeld blijkt dat na 16 weken behandeling met fumaarzuur bij ongeveer 1 op de 4 mensen (24 %) de psoriasis helemaal verdwenen is. Bij een groot aantal patiënten zijn de klachten duidelijk verminderd.

5. Bijwerkingen op korte termijn

De bijwerkingen die het meest gezien worden zijn:

- opvliegers
- misselijkheid
- diarree/buikkrampen
- vermoeidheid.

Deze bijwerkingen treden vooral in het begin van de behandeling op. Ze kunnen in de loop van de behandelingsperiode verminderen. Ook kan het aantal leukocyten (= witte bloedcellen) verlagen en kunnen er problemen met de nieren ontstaan. Daarom is

het belangrijk dat u tijdens de therapie regelmatig voor controle naar de polikliniek dermatologie komt. Dan wordt er ook bloedonderzoek gedaan.

6. Bijwerkingen op lange termijn

Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat fumaarzuur op de lange termijn ernstige risico's geeft voor de gezondheid. Geheel uit te sluiten is dit echter niet. Een zeer zeldzame maar ernstige bijwerking van fumaarzuur is een herseninfectie. Deze infectie heet Progressieve Multifocale Leuko-encephalopathie (PML) en kan ernstig verlopen. Mocht u last hebben van één of meerdere van de volgende symptomen, neem dan meteen contact op met uw behandelend arts:

- geheugenverlies
- moeite met nadenken
- moeite met lopen
- vermindering/verlies van gezichtsvermogen.

7. Kinderwens/zwangerschap/borstvoeding

Tot nu toe is er weinig bekend over de invloed van fumaarzuur op de ei- en zaadcellen en op het ongeboren kind. Er wordt afgeraden om fumaarzuur te gebruiken als u een kindwens heeft, zwanger bent of borstvoeding geeft. Betrouwbare anticonceptie (voorbehoedsmiddel) is daarom belangrijk. Bijvoorbeeld: pil, spiraaltje, sterilisatie. Bij het gebruik van 'de pil' is het verstandig een extra voorbehoedsmiddel (zoals het condoom) te gebruiken. Met name wanneer diarree/braken optreedt aan het begin van fumaraatgebruik. Overleg altijd tijdig met uw arts als u nadenkt over een zwangerschap.

Dit geldt zowel voor mannen als vrouwen.

8. Innemen van de tabletten en dosering

Neem de tabletten het liefst na de maaltijd in. Neem de tabletten in hun geheel in, dus zonder te kauwen of doormidden te breken. Dit tast namelijk het bescherm laagje van het tablet aan, waardoor u eerder maagklachten zou kunnen krijgen. De dosering moet langzaam worden verhoogd tot het toegestane maximum. Als de huidafwijkingen verdwenen zijn kan de dosering weer worden afgebouwd. Dan is een lagere onderhoudsdosering voldoende. Dit is gemiddeld 2-3 tabletten van 120 mg per dag.

Opbouwschema Skilarence en Psorinovo

Week	Aantal tabletten			Totaal dagelijkse dosis (mg) dimethylfumaraat
	Ochtend	Middag	Avond	
Skilarence 30 mg				
1	0	0	1	30
2	1	0	1	60
3	1	1	1	90
4	2	0	2	120
Skilarence 120 mg				
4	0	0	1	120
5	1	0	1	240
6	1	1	1	360
7	1	1	2	480
8	2	1	2	600
9+	2	2	2	720

Het is niet altijd nodig om de maximale dosering van 6 tabletten van 120 mg per dag in te nemen. Dit wordt dan in overleg met de dermatoloog/verpleegkundig specialist met u afgesproken. Soms is het nodig om de dosering langzamer op te bouwen. Ook dit wordt in overleg met uw dermatoloog/verpleegkundig specialist afgesproken. Treedt er na 12 weken geen verbetering op? Dan is fumaarzuur niet het juiste middel voor u. In overleg met de dermatoloog/verpleegkundig specialist stopt u dan met dit medicijn.

9. Leefregels bij fumaarzuur

- Lees voor het starten met fumaarzuur de bijsluiter goed door.
- U moet betrouwbare anticonceptie gebruiken tijdens het gebruik van fumaarzuur. Bij het gebruik van 'de pil' ook aanvullende voorbehoedsmiddelen gebruiken, omdat met name in de beginfase van fumaraatgebruik diarree/braken kan optreden.
- Het geven van borstvoeding tijdens het gebruik van fumaarzuur is niet toegestaan.
- Voor mannen en vrouwen geldt dat u een kinderwens tijdig aan moet geven bij uw behandelend dermatoloog/verpleegkundig specialist.
- Tabletten bij voorkeur innemen op de volle maag.
- Tabletten in hun geheel innemen, dus niet kauwen of doormidden breken.
- Bijwerkingen kunnen een reden zijn om te stoppen met fumaarzuur. Wanneer bijwerkingen voor u niet dragelijk zijn, neem dan contact op met de polikliniek dermatologie of uw huisarts.
- Moet u starten met andere/nieuwe medicijnen naast fumaarzuur? Bespreek dan met uw apotheek of dit samen kan gaan met fumaarzuur. Geef ook bij het eerstvolgende controlebezoek aan de polikliniek door dat u gestart bent met nieuwe medicijnen.
- Kom naar de controle-afspraken en laat ook steeds uw bloed controleren. Dit om de werking, veiligheid en effectiviteit van fumaarzuur te controleren.

10. Vragen?

Bij vragen kunt u contact opnemen met de polikliniek dermatologie.

